

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ  
Κ. ΚΛΑΙΡΗΣ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ  
«ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ» ΓΙΑ ΝΑ ΤΙΜΗΘΟΥΝ ΟΙ ΖΩΝΤΕΣ  
ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΒΙΩΣΑΝΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΤΗΣ  
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΥΘΡΕΑΣ**

Τετάρτη 20 Οκτωβρίου 1993, ώρα  
4.00 μ.μ. στο Δήμο Αγλαντζιάς

Με στους αθρούς ολογρονίς

Εν η Τζιυρκά γεμάτη

σιύβκει τζι ο Πενταδάκτυλος

που πάνω τζιαι φιλά τη

(Μ. Πασιαρδή)

Πικρή μικρή Κυθρέα. Που άλλα σου  
έπρεπαν, κι άλλα σου άξιζαν.

Γιατί ήσουν μια σμαραγδένια ομορφιά στα ριζά του γέρο Πενταδάκτυλου, με το κελάρισμα του κεφαλόβρυσού σου με τις ελιές τις χαμπλοβλεπούσες με τη χιλιόχρονη παράδοσή σου. Με την Αγία Μαρίνα σου και το γλυκό νανούρισμά της που ανάθρεψε αμέτρητες γενεές και τις σερίανισε σε κόσμους μαγικούς.

Κτισμένη κοντά στη θέση του αρχαίου βασιλείου των Χύτρων, που ίδρυσε ο Χύτρος, εγγονός του Αθηναίου Ακάμαντα, στα χρόνια μετά από τον Τρωϊκό πόλεμο, η Κυθρέα παλαιότερα ονομαζόταν Κυθερεία ή Κυθηρεία κι ήταν τόπος λατρείας της αφρογέννητης θεάς του Έρωτα.

Έξι ενορίες έχει η Κυθρέα και η καθεμιά τους έχει τη δική της εκκλησία. Αγία

Μαρίνα, Άγιος Ανδρόνικος, Άγιος Γεώργιος ή Τζουμαγιά, Χαρδακιώτισσα, Συρκαλιά και Χρυσίδα. Στην εκκλησία της Παναγίας της Χαρδακιώτισσας φυλαγόταν το λείψανο του Αγίου Δημητρίου, επισκόπου Χύτρων, που το 1974 μεταφέρθηκε στις ελεύθερες περιοχές από τον ιερέα της εκκλησίας.

Εκείνο που μας συγκινεί ιδιαίτερα είναι ο Κεφαλόβρυσος, η νερομάνα της Κυθρέας, που για αιώνες ολόκληρους ξεχυνόταν από τα έγκατα των βράχων και ροβολούσε ίσια για τη διψασμένη πεδιάδα, να φέρει το μήνυμα της χαράς, να δροσίσει το λιοκαμένο κορμί της Μεσσαορίας. Τούτα τα γάργαρα νερά με τη μαγική δύναμη, που τα τύλιξε και το μαγνάδι του παραμυθιού, σήμερα δυστυχώς στέρεψαν κι αυτά, όπως και κάθε μορφή ζωής στην κατεχόμενη Κυθρέα, που θύμιζε άλλες μέρες επιτυχίας και χαράς.

Η Κυθρέα ήταν ένας επίγειος παράδεισος. Παντού ήταν χαρά Θεού, τ' αρώματα απ' τους ολάνθιστους κήπους, η γοητεία του πράσινου, το εκτυφλωτικό φως. Η Κυθρέα, όμως, ήταν και σημαντικό οικονομικό κέντρο, με αλευρόμυλους, ελιόμυλους, ασβεστοποιεία και τουβλοποιεία.

Λίγο πριν από την εισβολή η Κυθρέα απέκτησε το Γυμνάσιό της, που ήλθε να

προσθεθεί στα τρία Δημοτικά σχολεία που πρόσφεραν τα φώτα της γνώσης στους μικρούς μαθητές. Πράγματι οι κάτοικοι της Κυθρέας εκτιμούσαν το αγαθό της μόρφωσης. Η Κυθρέα καυχιέται ότι την εποχή της Τουρκοκρατίας είχε εκκλησιαστικά σχολεία και το 20% των εκπαιδευτικών της Κύπρου καταγόταν από την περιοχή της. Σήμερα σ' αυτή τη σεμνή τελετή το Σωματείο «Ελεύθερη Κυθρέα» τιμά τους ζώντες συνταξιούχους και αποβιώσαντες δασκάλους της περιοχής Κυθρέας, 112 στο σύνολό τους, που μεταλαμπάδευσαν τα ιερά νάματα της πίστης και της πατρίδας στα νεαρά βλαστάρια του νησιού μας, εμφυσώντας στις ευαίσθητες ψυχές τους ιδανικά, οράματα, αρχές, ιδέες, αξίες, αισθήματα.

Οι τιμώμενοι εκπαιδευτικοί μας με την αυταπάρνηση, την εργατικότητα, το ζήλο τους μόρφωσαν χιλιάδες ελληνόπουλα και συνέβαλαν σε μεγάλο βαθμό μαζί με την Εθναρχούσα Εκκλησία στη διατήρηση της ελληνικής μας συνείδησης και στην προετοιμασία για το μεγάλο αγώνα του 1955-1959.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού, πρωταρχικά ανθρωποπλαστικός, είναι εξαιρετικά σημαντικός, το έργο του θαυμάσιο, και η Κυβέρνηση Κληρίδη - κι εγώ ως εκπαιδευτικός - θα αγκαλιάσουμε με πιο πολλή στοργή κι αγάπη τους εκπαιδευτικούς μας, γιατί από αυτούς εξαρτάται το μέλλον του τόπου μας, η ζωή μας. Αυτοί επιτελούν τη δυσκολότερη απ' όλες τις τέχνες, την αγωγή των νέων. Πέρα από την αποθησαύριση γνώσεων η αγωγή πρέπει να αποβλέπει στο μέσα εξοπλισμό, να τρέφει όχι μόνο το νου αλλά και την καρδιά του νέου, να ελευθερώνει το πνεύμα του και να καλλιεργεί το ήθος του. Ο με-

γάλος φιλόσοφος, ο Πλάτωνας, τονίζει ότι το έργο του παιδαγωγού είναι να κατευθύνει τα μάτια της ψυχής του νέου προς το φως, έτσι που να μπορεί μόνος του να βλέπει τα πράγματα.

Μορφώνω σημαίνει ευγενίζω την ψυχή του νέου ανθρώπου, βαθαίνω την αντίληψή του για τον κόσμο, τον καθοδηγώ να ανακαλύψει ένα νόημα στη ζωή. Με μια λέξη τον κάνω άνθρωπο.

Ο Ευάγγελος Παπανούτσος είπε κάποτε ότι εμείς οι εκπαιδευτικοί έχουμε ένα προνόμιο: έχουμε τα παιδιά του κόσμου. Αυτά τα παιδιά που μας εμπιστεύεται ο κόσμος μόνο με την αγάπη θα μπορέσουμε να τα μορφώσουμε και να τα καθοδηγήσουμε σωστά. Ιδιαίτερα στη μικρή μας πατρίδα, τα σημερινά παιδιά θύματα μιας αδικίας σε βάρος της πατρίδας τους, δοκιμάζουν μέσα τους έναν κλονισμό αρχών, αξιών και ιδεών. Πρέπει όλοι να εργαστούμε για να προλάβουμε το άδειασμα της ψυχής, το κενό, τα σαρωτικά ρεύματα, όπως ο υλικός ευδαιμονισμός, που κάνει τον άνθρωπο μονοδιάστατα σαρκικό ή ο μηδενισμός, η πίστη στο παράλογο και στη ματαιότητα που παραλύει και καταλείφει κάθε θέληση για ζωή.

Μόνο την παιδεία και την πνευματική υπεροχή μας έχουμε να αντιπάρξουμε απέναντι στο βάρβαρο κατακτητή. Για τούτο και πρέπει τους νέους ανθρώπους, τους αυριανούς πνευματικούς και ευπαίδευτους πολίτες αυτού του τόπου, τους ικανούς να πρωτοστατήσουν για την περαιτέρω πορεία του ελληνισμού να περιβάλουμε με ιδιαίτερη φροντίδα, πολιτεία και λαός. Μόνο με τη δύναμη του πνεύματος, θα υποτάξουμε την ύλη, με την ευγένεια της ψυχής, την αποκοτιά και την ύβρη, με τον πολιτισμό τη βαρβαρότητα.